

sen jo pa klatijo. Naredi, da ne bo mogel preč, ako se je dotakne, če mu jaz ne ukažem". — „Vse se bo po tvoji volji godilo.“

Izvolil si je tri reči, ali nebes si neumnež ni izvolil. Zjutraj se usede na stol, da bi šival, pa mu začne po žveplu smerdeti, in kmalo pride velik repast mož. „No Anža, zdaj pa pojdeš z meno“. — „Koj, koj, samo toliko poterpi, da se nakosim. Usedi se na stol, ker vem, da si truden.“ — Hudič se vsede, Anža pa gre po cep in začne hudiča mlatiti, da je ves cep stolkel. Hudič ga prosi in obeta, da ga več ne bo. Anža ga spusti. Drugi dan je prišel nov. „No Anža, ali pojdeva?“ — „Koj, le toliko počakaj, da te le čevlje zašijem, ker baba je zlo jezična in huda in če ji ne zašijem, bo do smerti klepetala. Prosim te, stegni se v tružico in daj mi šilo, da prej končam.“ Hudič se stegne, Anža pa na pod. „Čakaj hudič, včeraj sem enega samega zbil, dansi ti hočem z dvema herbet pokrižati.“ — „Oh Anža! saj jaz nisem tisti,“ ga prosi hudič. Anža pa ne neha prej, da oba cepova razbije. Ko mu obljubi, da ga več ne bo, ga spusti. Gospodar pa je hudiče zlo kregal in se jezil, da nič po volji ne opravijo. Zdaj pa grem sam ponj, ni vrag da bi ga ne dobil. Ko pride Anža zjutraj, kakor vedno po navadi, na male vrata še v sami srajci, ga že čaka zunaj hudič. „Zdaj pa le z mano“. „Tak le ne grem, čakaj, da se napravim.“ — „Kar trenutka ne, le odpravi se.“ — „Vsaj od žene in otrok naj vzamem slovo.“ — „Saj si čas imel slovo jemati vso noč, le pojdi in ne oprezaj se.“ — „No če si že tako nepočakan, pa pojva. Samo to mi še stori, ker je spolzka pot: odlomi mi palico od te le hruške, da se bom opiral. Hudič se stegne ter hoče odlomiti palico, pa ne more več od hruške. Anža gre okoli vseh sosedov, si vse cepove izposodi in prinese jih celo butaro ter začne hudiča libراتi. „Čakaj me ti, nezvesta duša, una dva sem le malo, tebi pa hočem priti do živega. Hudič ga prosi za božjo voljo, da naj ga pusti, ker več ne bo noben prišel. Anža ga spusti. Ali nad hudičem se je tako razjezil in pregrel, da je jetiko dobil in umerl. V nebesa ga ni hotel sv. Peter, v pekel so se ga bali ter so mu ga zaperli, in ni mu bilo drugega početi, ko po svetu hoditi od kraja do kraja in še hodi, in to je „večni šuštar“.

Mythologične drobtine.

(Po narodnih pripovedkah priobčuje Dav. Terstenjak.)

IV, Alenčica.

Žena kralja Matjaša se je klicala Alenčica, kakor nam je znano iz narodnih pesem. Stara mamka Ragoršica v Čadramski fari, ki so mi zapeli lepo pesem o kralju Matjašu, so mi povedali na vprašanje, odkod je ta Alenčica bila, to-le: Alenčico je rodila juterna

zora, rojenice so jo zibale v zlati zibelki, bila je nebeška devica. Ker kralj Matjaš ni umerl, temoč v koroški gori spi, dokler mu brada devetkrat okoli mize ne zraste, tudi Alenčica ni umerla, temoč vzdignila se je nazaj v svetle oblake! V vedski mythologiji (staroindiški) nahajam dajmonsko bitje: Alinça. Vtegnila bi se vjemati z našo Alenčico.

V. Steklena gora.

Moja rajna mati so mi večkrat pravili od steklene gore. Ta gora je daleč daleč v jutrovi deželi. Na njej stoji zlat grad; v zlatem gradu pa je Kersnik. Pred gradom raste visoka jablan z zlatimi jabelki. Kdor je tako srečen, da pripleza na stekleno goro in si uterga zlato jabelko, ta nikdar ne umerje. Priplezal je svoje dni neki Vidovina do zlatega grada; ali ker se ni prekrizal v jutro, ko je ustal, se je spet speljal v ravnico, kjer ga je lintvert požerl. Enako povest imajo tudi Polaci.

VI. Vidovina.

Medjimurci imenujejo copernika Vidovino. (Vidovina po obliki, kakor lastne imena Kelemina, Busina, Skarbina, Lupšina, Vončina, Rusina, Rogina, primeri sanskr. ime Rauhina, die röhliche — od viditi, sehen, Vidovina, der Seher). O Vidovini pravijo, da zna vse zabajati (zacoprati): kravam dojev, kobilam žrebeta, svinjam prasce. Vidovina imá kapo, da se more nevidljivega napraviti. On zna iz mesečine moko mleti, iz pšenice peči Vidov bosman. Bosman je pogača, ktero pečejo za gostovanje. Na njej stojijo iz testa napravljene kokoške, telčki, kravičke itd. Vidov bosman, če ga nevesta jé, stori, da rodi same junake, cesarje in kralje.

Mihél Speranski.

(Dalje.)

Tako je delal ta verli in učeni mož od l. 1801 do konca l. 1807, upaje, da bo vse to po godu tudi mlademu blagemu cesarju Aleksandru I., kedar zve kaj od tega. Toda doslej ni imel Speranski še prilike, s carom govoriti in delati. Še le l. 1808 o bolezní ministra Kočubeja mu je dospela prvič ta velika sreča in čast.

Z lepo postavo, s pristojnim obnašanjem, s kerhko besedo, z modrim in s spametnim*) govornjenjem se je prikupil caru jako mahom prvič. Še večkrat po tem sta se pogovarjala in posvetávala zastran važnih reči, — in čedalje bolj se častila, čedalje bolj se ljubila. Speranski je našel vladarja, ki mu je bil ves po godu, Aleksander pa ministra po svoji volji. Skoro vsak dan se je pomenjal in posvetával cesar ž njim zastran najiminitnejših reči, verno poslušaje umne

*) bescheiden (med B. Kr.) — Pis.